

Jag gick mig ut I ett gott beslut, 68
Jag gick till min Broder, 21
Jag kom till dig, 197
 Jag passar ej mer på herr Adelbrands tro, 362, str. 2
Jag rider mig på hofvet, 102
 Jag ränni mig kvejar fram, 410
 Jag ser på dina ögon att du har en annan kär, 27, str. 2
 Jag skall sjunga en vacker visa: Sigsarve soi., 351 A
 Jag skall vagga mammas barn, 328
 Jag såg ett ljus i Österland, 4
 Jag tjänte hos en Bonde, så goder och from, 15 C
Jag tjente mig en fulltrogen vän, 15 A
 Jag tjänte vid en goder man, 15 B
 Jag tror det kommer främmande!, 37 B
 Jag u så mäjn äldste Brodar, 69 B
 Jag var mig en lillebitte man, 95
 Jag var mig en liten dräng, skulle till Öland fara, 212
 Jag var mig en liten dräng. Bittid' opp och sent i säng, 281 A
 Jag vet en jungfru så fager och så fin, 50
 Jag vill ha' Bullens Mallén, 208
 Jag vill väl hos Dig gästa I fall, 227
 Jag är född i Westergylln, 277
 Jaku-Smissen han tok freiar'-styvlar pa, 367
 Jeppe han hade sig en gammal kärring, 272
Johannes, 47
Jungfru Grisilja, 171
 Jungfrun gick sig neder till strand, 181 B
 Jungfrun hon bad sin moder om lov, 29
 Jungfrun hon gick sig söder uppå strand, 181 A
Jungfrun och Berg-kungen, 160
Jungfrun på Liljeberget, 50
 Jungfrun satt i kammaren, hon sydde guld på skinn, 125
 Jungfrun stod på berget, såd ned i djupan dal, 165
Jägare-Wisa, 184, 354.
 Jäst icke Däu mäjn läjlä Suckar-dulla, 5

Katten låg på ugnen sjuk, 219
 Katten och källingen, 100 A
 Kattu ha var mitt söjskännä-ban, 8
Katt-visan, 219 B
 Klappa, klappa händerna, 120
 Klara solen nu nedrinner, 26
 Klas Wenster min bror drickom — —, 183
 Klints-Ole spelte piss-Else-dansen, 280
 Klockare, klockare! gack ut på vägen och se, 119
 Koen gångar uti mossen Efter kommer lilla gossen, 250

Koen står inom väggar och hus, 211 C
Kom kära Far! Kom kära Mor, 58 A
Kom lustigt Sjömansgossar Som äga ett friskt mod, 81
Kom, min lilla Sissa, du, 312 B
Konungen for sig söder under ö, 365 B
Konungens döttrar af Engeland, 56
Korrpen gick på ängen och slog, 106
Kraku sitar pa hage-lid U ropar ild u dunder, 247
Krak-veisu, 276 B
Krak-väjsu, jambor millum Gråjtlingbo u Fäjdä klukkare, 128
Kratta, kratta klukkarens ball, 270
Krögare har I brännvin, 287
Kum vilom vör äutga Bad stäure u sma, 391
Kvann-väjsu, 35
Käk, käk, käk! Försvunnen är vår skräck, 438
Känner I den raska drängen Johan Wifving, 153
Kära min Herre, bliv hemma i år, 14 B
Kära mor! tag mig till måg, 258
Käre Pehr! Som all ting väl kan uträtta, 322
Kärleks-gossen lilla gick åt vattene-käldan, 25
Käringen skulle till barnsöls gå, 58 B
Kött-lisa, 5

Lejla Pejku gick i dansen, 411
Lena lilla, Lena lilla trolov dig med mig, 362
Lilla gossen på kvarne-backen, 114
Lilla Grå Finskan, 209
Lit ej på glas, Det brister så gerna, 238
Liten bondepiga stod på konungens bro, 313
Liten dräng For sig på källare i Klinte, 283
Liten Ingrid, 174 B
Liten Ingrid sadlade gångaren grå, 220
Liten Karin, 177
Lovad vare allsmäktige Gud, 162
Luciae-Wisa, 257
Lübska skorrar Och muskot-mumma, 477
Länsmans-Visan, 37 B

Magd'lena gick sig åt sjö och strand, 28
Man vaggar barnet det såta, 412 B
Med sorgse ton jag sjunga vill Om ett förfärligt under, 138
Men ack! vad nöje är om sommaren, 82
Men um det skudde kumma frejare till mi, 10
Menniskans fyra levnadsregler, 327
Min Far! jag rår ej om mitt hjärta, 144
Min mor hade gäss nog, 198
Minns du då inte vad som du mig lovade, 65

Mitt svin gick till skogs, 149
Mjölhare-visan, 45
Mor min fästade sig en piga, 435
Munken och Bondhustrun, 412 B
Munken och Dannemannen, 11
Måndagen är en frivillig dag, 311
Mäjne Gajtur di ga i skogen, 492 B
Mölnare- ell. Wätebo-wisan, 3
Mörk är skogen, 243

Nils Olsson månd' han heta, 388
Nu skall vi Gotlands gossar, 314
Nu tager jag min bössa och så min lilla hund, 31 B
Nu är jag bjuden till gästabud, 308
Nå gynner lakkä til ote-mal, 298
Nå har orä Larsken fatt bettlar hajmä, 134 A
Når jag kom på kvarnebacken, 69 B, strof 8
Nårrgard, Vikers och Nårrvanga, 361
Näktergalen han sjunger väl Allt uti gröna lunden, 132, strof 2
När jag var en lite-bitte »pike», var en näve stor, 245
När jag var ett litet barn då miste jag min mor, 137
När jag var mig en liten gosse uti verlden, 281 B
När skall till hem du komma åter? Du min glade son!, 433
När skall vårt bröllop stå? — Sägd! Måns —, 152
När som jag går till min lilla vän, Så få de andra ont i magen, 41 A, strof 3
När som sommaren begynner och göken han gal, 432
När öfver havet stormen flyger, 420

O, Gud! af nåd Giv hjälp och råd, 317
Och Adolina går sig i rosendegård, 166
Och bonden körd' i skogen efter ved, 131
Och dansa vill jag — —, 72
Och drottningen tog sina Damer i lära, 157
Och flickan går i ringen, 122
Och får jag inte mera i denna världen ut, 62
Och gubben skulle bygga Badstu-tak, 51
Och hör I min svärfar!, 239
Och in slapp jag i örtagården, 205 B
Och jag är lika nöjder vad jag möter, 83
Och jungfrun hon skulle sig till Ottesången gå, 160
Och klockarens hustru hon tripper på tå, 186
Och kommer jag bittid eller kommer jag sent, 174 A
Och kråkan går på ängen och slår, 106
Och liten Karin tjänte på unga kungens gård, 177
Och när jag gick till min äldsta Broder, 69 A
Och Riddar Calle bad sin fostermoder om lov, 156

Och Riddar Ole rider sig allt söder under Ö, 54
Och vem skall denna vimpelen ha', 405
Och vi skall resa till Köpenhamn, 88
Och vill du och vill du, 136
Om alla berg och dalar voro rödaste guld, 190 B
Om alla berg och dalar voro av rödaste guld, 190 A, strof 5
Opp' i landet, opp i landet står en liten guldkanna, 112
Ore ka'lar ha nå fat säine batar haim, 134 C
Oss syntes af Gudi förlåtne, 316

Pigan som trampade på bröd, 138
Predikanten, 262
Prästen och Bondhustrun, 412 A
Präst-folket, 178
Prövningen, 181 A

Ravel Barkare, Rasmus Harpare, Stefan skinnare, 229
Ravel, Ravel! Hvad vill du ro hän?, 91
Rida, rida ranka, 116
Rida, rida ranken topp, 249
Riddar' Brynning, 12
Riddar Calle, 156
Riddar Magnus, 55
Riddar Olle, 54
Ro, ro till fiska-skär, 118
Rov-visan, 69
Råmunder vore sig en bättare man, 158
Råttan bet sin man ihjäl, 101
Rätt som en fröken ångrar hon sig, 241
Räv-visan, 131

Sankt Görans visa, 162
Sankt Hans Nisse, 52
Sankt Hans vid ett hurtigt mod, 52
Sankt Staffu var en liten stall-dräng, 44 C
Se himmelen så lagar Gung Gustaf går i strid, 318
Sju runda år omkring, 92
Sjuttonhundra åttifyra Vi oss förhyra lät, 80
Sjörövarne, 430
Skeppar Gabriel Herlitz, 265
Skeppar' Sjöskum, 421
Skomakaredansen, 267
Skomakaren han kumbar med sin lange rad, 139
Skote kvannveisu, 35
Skradare u skomakare Excellente De fria efter mig Kurante, 374
Skrå Sång från Visby, 229
Skön' Agnete ber sin moder om lov, 204

Skön Anna, 182
Skön' Jungfrun och liten Båtsman, 125
Slut-ord vid sago-förtäljning, 275
 Små flickor, små flickor Gå i husen och lödja lam, 112, strof 2
 Små flickor, små flickor Sitta i fönstren och fingra band, 221
Snak u jambor millum täu giftesgalne Päjkar, 129
Snipp, snapp, snorum, 268
 Socker-dållfot och Labbilefot, 222
 Sov min söta gosse, sov!, 364
 Sov, sov liten Kind! Rättnu kommer mamma in, 285
 Som turturduvan på en qvist, 49
 Spinn, spinn Doter min!, 294
Spåkvinnan, 76
 Staffan var en stalledräng, 44 B
 Stajngylpen gärdi bryllaup, 202
 Staren sitter på ladutak, 363
 Statt stilla o yngling, och se dig väl före, 33
Stephans Otte, 44 A
 Stina Mali hon spinner ull!, 207
Svante Svane, 46 A
 Sven Svane han gångar sig den vägen fram, 46 A
 Så gick jag mig den vägen fram, 173 A
 Så tager jag min bössa och så min lilla hund, 31 A
 Säcksoi haddä gräisar sjau, 351 B
 Säg mig det ena?, 18 A
 Sätt han på en sticka, 275
 Söder under Ö Der spelades guldtärning om minnaste mö, 77

 Tag din lilla pipa och så din lilla hund, 31 C
 Tag ljus i hand, kär Dotter min!, 436
 Tag nu avsked ur vårt lag, 326
Tiggare-visan, 16
Tiggar'n i Bruda-huset, 299
 Tre hundra år vår »talja», 422
Tvenne Bröder, 40
 Täckaste, utvalda vän!, 23
 Tänkurt Däu att jag förlorad nå jär, 7

 Ulven han sitter på kyrke-kam, 185
 Um Byxäkvanni äuti Färsse ting, 9 A
Umdöjme yver de Bryllaupe, 292
 Um jag hadde mi' an kappe mallt, 253
Ung Adolf och Albertina, 169
 Ung Adolf uppå Dannevik i sorg bland palmer gick, 169
 Ungersven bad sin käraste, sin aldrabästa vän, 213
 Ungersven han gångar sig i rosende lund, 145
 Ungersven och Jungfrun de stodo på en bro, 147

Ungersven växer bår smaler och lång, 133
Uri Farmelari urfilum — flåss, flåss, flåss, 111
Ute för Falä-bodar Der strandade Fammor, 231
Ute på vår sjö, der seglar en duva, 121

Vad gav du för din kalvako, 154
Vad gäller den dag då den höga basunen, 3
Vad har du gjort, mitt vackra barn, 359
Vad skall fröken ha, 20
Vad skall jag kom' i sängen med dig, 146
Vad är det för röster, som sorgligt nå, 170
Valle-Pilten, 236
Vi går och vi står Och jorden ligger oss under, 132
Wilhelm, Wilhelm, minns du vintern, 108
Vilket ämne skall jag välja, 421
Vimpelen, 405
Vin godmåron, min Fästemö!, 115
Visa af Svenskarne, 315
Visa, då Ryssarne kommo, 316
Visa för alla, 194
Visa om 'Alår Sagi, 297
Visa om K. Gustaf III, 318
Visa (om ryssarne 1808), 317
Visa på Gotland (år 1808), 226
Vitt Tu stупpa mi a peipå, 375
Vänn Prostefar, 104
Vår Prästefar han hade en så bröderten en, en, 178
Vör skall äut u akä, 310 A

Yxi hänger pa väggi Söta vännen min, 412 A

Å hören I, min svärfar from! I varen mig så god, 239

Ädlaste Jesu! min frälsare from, 34
Äi 'äus-lunde der jär a värk, 297
Äppet är både gult och rött, 41 C
Är han död av vattena-dunsten, 94
Äuglä-Väjsu, 8

Öl-visa, 183

Österbys, Spillings och Närs Klints, Långume och File, 271.

EFTERSKRIFT

Den kommentar, bestående av anmärkningar och litteraturhänvisningar, som ingår i tredje och sista häftet av P. A. Säves Gotländska visor, avser huvudsakligen att lämna en redovisning på tryckta och delvis även otryckta varianter av visorna och på litteratur, där de behandlats.

»I vilken mån dessa [medeltidsvisor], som på Gotland upptecknats av Säve och andra, kunna representera gammal gotländsk tradition eller endast äro i senare tid inkomna till Gotland är ännu icke undersökt», säger R. Steffen i Gotländskt Arkiv 8, s. 43. Att visor och sånglekar i medeltida stil diktats på Gotland framgår av den av Strelow i *Chronica Guthilandorum* (s. 168 ff.) avtryckta Valdemarsleken samt av de visor som ur Jöran Wallins samlingar publicerats av H. Gustavson i Gotländskt Arkiv 3 (1931), till vilka direkta paralleller icke anträffats på annat håll. Många på Gotland upptecknade visor återgå givetvis på skillingtryck.

En av R. Steffen (a. a.) publicerad gotländsk variant av DgF 390, Herr Lave och herr Jon (Arwidsson nr 37, Geijer—Afzelius nr 40) är skriven omkr. 1655 på ett slags danska, men står trots detta närmare de svenska varianterna än de danska, fast den visar egna särdrag.

Att åtskilliga visor under den danska tiden hittade vägen från Danmark till Gotland är tydligt. Ett exempel är den på ön mycket populära och ännu i våra dagar sjungna Äugleväisu (Ugglevisan, Säve nr 8), som först påträffas i danska skillingtryck från början av 1700-talet. Ett annat är Säve nr 171 Jungfru Grisilja som, troligen via danska skillingtryck, återgår på den tyska visan *Die Braut von Grosswardein*, men till vilken ingen svensk motsvarighet tycks finnas. Sina närmaste motsvarigheter i Danmark ha också Säve nr 272, 283, 308 och 410.

Att ingå på jämförelser mellan de på Gotland upptecknade visornas förhållande till övriga skandinaviska varianter kunde vara en lockande men för denna kommentar alltför vittutseende uppgift. Några särpräglade varianter av medeltida visor lägger man emellertid märke till i Säves samling, t. ex. nr 77 Söder under ö, den svenska »Rudegullsvisan» (S. Ek), och nr 175 Det bodde en enka vid salta haf, variant till nr 63 Duvan på liljekvist.

Under det dryga arbetet med kommentaren har jag haft förmånen att rådgöra med flera initierade forskare. Förutom de i förordet nämnda vill jag här särskilt tacka chefen för Landsmåls- och Folkminnesarkivet i Uppsala, professor Dag Strömbäck, vilken även underlättat mitt arbete genom att låta mig delvis få utföra detsamma på tjänstetid, vidare professor Sverker Ek, som både muntligen och skriftligen givit mig värdefulla upplysningar, fil. lic. Ulf Peder Olrog, som generöst ställt manuskriptet till sin avhandling, Studier i folkets visor, med dess rikhaltiga bibliografi till mitt förfogande, handlett mig i det av honom grundade Svenskt Visarkiv i Stockholm och i övrigt på allt sätt varit mig behjälplig. Även förste bibliotekarien vid Kungl. Biblioteket fil. dr Nils Afzelius har jag att tacka för värdefulla upplysningar. Fil. lic. Ragnar Bjersby, gotl., tackar jag för biografiska uppgifter om Säves sagesmän ur det fullständiga register över dessa, vilket han upprättat för sin licentiatavhandling. Vid arbetets avslutande vill jag ännu en gång tacka Kungl. Gustav Adolfs Akademiens sekreterare, professor Jöran Sahlgren, vilken granskat manuskriptet, och min medarbetare f. folkhögskolläraren, fil. kand. Nils Dencker för givande och angenämt samarbete.

Slutligen har jag att framföra ett värdsamt tack till Humanistiska Fondens nämnd, som beviljat anslag till arbetet och tryckningen.

Uppsala den 4 juni 1954.

Herbert Gustavson.

INNEHÅLL

Förord	v
1. Gammal Wisa (Eriksvisan)	1
2. Gothlands-Wisan (Allt under himmelens fäste..)	1
3. Mölnare- ell. Wätebo-Wisan [Hvad gæller den dag då den höga basunen]	2
4. »Jag såg ett ljus i Österland»	5
5. »Jäst icke Däu mäjn läjlä Suckar...»	5
6. »En ros den hafver jag planterat»	6
7. »Tänkurt Däu att jag förlorad nå jär»	6
8. Äuglä-Väjsu [Kattu ha var mitt Söjskännä-ban]	7
9. Byxä-Qvann [Um Byxäqvanni äuti Fårse Ting]	22
10. »Men um det skudde kummä frejare...»	24
11. Munken o. Dannemannen [Bonden var sig en Danneman, Han skulle till Rom rida]	25
12. Riddar' Brynning [Det var en gång en riddare, en Riddare son]	27
13. »En Herredag i höjden har...» (Dom-Wisan)	34
14. Drottning Malfrö [Det bor en Fru allt söder under ö]	35
15. Jag tjente mig en fulltrogen vän	38
16. Tiggare-Wisan [Det bodde en Jungfru så långt opp i land]	39
17. »Det kom en Friare...»	40
18. »Säg mig det ena?» [Tal i skriften]	42
19. »Gubben sad' till Kärringen...» [Nu är rågen mogen]	47
20. »Hvad skall fröken ha...»	49
21. Jag gick till min Broder	49
22. Äktenskaps-Wisa [Hjertans ljufva sockersöta Vän]	49
23. »Täckaste, utvalda vän!»	50
24. »Det vore de Systerarne tre»	52
25. »Kärleks-gossen lilla...» [gick åt vattene-käldan]	53
26. »Klara Solen nu...»	54
27. »En Vän utan kärlek... [Jag ser det på dina ögon, du har en an- nan kär]	54
28. Magdalena	55
29. »Jungfrun hon bad sin Moder...» [ulfven grå]	58
30. »Gubben och Gumman...»	59
31. Så tager jag min bössa	61
32. »En visa vill jag...»	64
33. En Wisa om en Fånge [Statt stilla o yngling]	65
34. En Gudelig Wisa	67
35. Qvann-väjsu («Skote kvannveisu»)	69
36. »Femton Finnar de...»	72
37. »Det kom en Herre...» [37 B Länsmans-Visan]	73

38. Brimsen och Flugan	75
39. »Det var en ljuflig...»	78
40. Tvenne Bröder	81
41. Det står ett träd... [41 D Den trogna vännen]	83
42. »Den första gång i verden...»	87
43. En historisk Kärleks-visa [En hvar som vill veta hvad kärleken är]	87
44. Stephans Otte [44 B Staffan var en...]	93
45. Mjöltnare-Wisan [Det voro två skälmar som lade råd]	96
46. Svante Svane	97
47. Johannes [Det bodde en skälm ibland alla]	100
48. Sjömans-Wisa [Ingen kan tänka och ingen kan tro]	102
49. »Som Turturdufvan på...»	105
50. Jungfrun på Lilje-berget	106
51. Badstu-taket [Och Gubben skulle bygga Badstu-tak]	107
52. »S:ct Hans Nisse...»	108
53. »En Hertig från Sachsen...»	110
54. Riddar Olle	115
55. Riddar Magnus	117
56. Konungens Döttrar af Engeland	118
57. Der gingo två Jungfrur...	119
58. Kom, Kära Far! Kom K. Mor! [Kärringen skulle till barnsöls gå]	120
59. Pastorns Trädgård	123
60. Den 17:de December	126
61. Det rider en Riddare	127
62. Och får jag inte mera...	128
63. Der satt en guld-dufva...	129
64. En Wisa vill jag sjunga...	129
65. Mins du då inte...	130
66. I Rodvalla Socken...	131
67. Det kom' två kärringar...	133
68. Jag gick mig ut	134
69. Och när jag gick till min äldsta Broder [Rof-visan]	134
70. God afton Mor i spisen	137
71. Gubben Krok-vinkel	138
72. Och dansa vill jag	139
73. Gubben han gick och stanka	139
74. Den förklädde Herren [God afton, fröken sköna!]	139
75. De spinna guld och silke	140
76. Spå-qvinnan	141
77. Söder under Ö [... spelades guldtärning om minnaste mö]	142
78. Herr Peder och liten Kerstin [78 B Herr Terkel o. Fr. Adel]	144
79. Gressliten och Medivold	148
80. Sjömans-Wisa [Sjuttonhundra åttifyra Wi oss förhyra lät]	150
81. Barlast-Wisa [Kom lustigt Sjömans-gossar! Som äga ett friskt mod]	152
82. Barlast-Wisa [Men ack, hvad nöje är om sommaren]	154
83. Sjömans-Wisa [Och jag är lika nöjder hvad mig möter]	155

84. Sjömans-Wisa [Det lider till ett slut: Se skeppet rustas ut] . . .	156
85. Sjömans-Wisa [En yngling jag nu vorden är Uti ett stort elände]	158
86. Hafsmannen [Der satt på blomsterstranden Invid den klara sjö]	161
87. Det bodde en Herre vid Hamburge...»	163
88. Och vi skall resa till Köpenhamn	164
89. Syster, syster Engeland	164
90. Hör, du lilla Fiken!	164
91. Ravel, Ravel!	165
92. Sju runda år	165
93. Alldrig har jag sagt	166
94. Är han död af	166
95. Jag var en lillebitte	167
96. Drängen uppå höga berg	167
97. Friare-Wisa [Hör du min dotter Sigeri maj!]	167
98. Annika, Drannika	169
99. Bim-bom, Klockarens sång	169
100. Katten och källingen	169
101. Råttan bef sin man	170
102. Jag rider mig på hofvet	170
103. Skräddare-Wisa [Jag fattiga Lapp-man! Wisst är jag en knapp- man]	170
104. Vänn Prostefar	171
105. Det bodde en Herre . . . [på Södervalla ö: Han sålde sin dotter . . .]	171
106. Och kråkan går	173
107. Det växer opp en lilja	174
108. Wilhelm, Wilhelm . . . [mins du vintern]	174
109. Alla mina glada dagar	175
110. Herr Peder [Herr Peders sjöresa]	175
111. Uri Farmelari	176
112. Opp' i landet, opp	177
113. Bocken sitter i brunnen	177
114. Lilla gossen på Qvarne-backen	179
115. Win godmåron min	180
116. Rida, rida ranka	180
117. Bissen dussen, liten kind!	180
118. Ro, ro till fiska-skär	181
119. Klockare, klockare! gack	181
120. Klappa, klappa händerna	181
121. Ute på vår sjö — [der seglar en dufva]	181
122. Och flickan går i ringen	182
123. Alla höga berg och djupa	182
124. Hildebrand [han talte till kära Moder sin]	182
125. Skön' Jungfrun o. liten Båtsman	182
126. Itt samtal millum Johan Nordal . . . o. Pål Hansson Daniel . .	184
127. Beretelse um Rasmus Glammunds i Akebäck u Liftare-Båtel . .	184
128. Krak-väjsu, jambor millum Gråjtlingbo u Fäjdä-Klukkare . .	185
129. Snak u jambor millum tau giftesgalne Päjkar	185

130. Fagers Wisa	185
131. Räf-visan [Och bonden körd' i skogen efter ved]	189
132. Lek-stug-Wisa [Wi går och vi står, Och jorden ligger oss under och ingen fågel har bättre ljud Än näktergalen i lunden]	191
133. Ungersven växer bådt'	192
134. Nå har orä Larsken	193
135. Rof-visan [69 B]	195
136. Och vill du och vill du	195
137. När jag var ett litet barn, [då miste jag min mor]	195
138. Pigan som trampade på bröd	196
139. Ganthem-Skomakaren	200
140. Det växte opp en lind	201
141. Kärleks-visa [En liten kärleks-visa jag sjunga vill för d-e-ej]	202
142. Bonden han bannade	202
143. En Wisa vill jag ... [18 B]	203
144. Min Far! Jag rår ej om	204
145. Ungersven han gångar	204
146. Hvad skall jag kom'	204
147. Ungersven och Jungfrun ... [de stodo på en bro]	205
148. Carls-skoga? Hamra?	205
149. Mitt svin gick till skogs	205
150. Staffan var en stalledräng [44 B]	205
151. Herr Malcolm	206
152. När skall vårt bröllop —	206
153. Känner I den raska drängen	207
154. Hvad gaf du för din	208
155. Alla männer de red'	209
156. Riddar Calle [bad sin fostermoder om lof]	209
157. Och Drottningen tog sina —	211
158. Råmunder	211
159. Det stod en jungfru vid en brunn [och öste vattnet kalla]	212
160. Jungfrun och Berg-kungen	214
161. Isbjörn och Signild	214
162. Sankt Görans Visa	215
163. Det gingo två Jungfrur — [neder till strand]	216
164. Sven Svane [nr 46 B]	218
165. Jungfrun stod på Berget [Såg ned i djupan dal]	219
166. Hertig Frögdenborg och Fröken Adolina	220
167. Grimborg	223
168. Nu ta'r jag min bössa ... [nr 31 B]	223
169. Ung Adolf och Albertina	223
170. Hafskungen [Hvad är det för röster, som sorgligt nå]	226
171. Jungfru Grisilja [Betrakta och mins: En stad ibland alla i Unga- ren fins]	227
172. Jul-Visa [Ack, Ljuflig tid När Jule-afton komma må!]	230
173 A. Så gick jag mig den — [vägen fram ... Så mötte det mig en Skolmästare-man]	231

173 B. Visa [Det gingo tre flickor, som planterade kål]	232
174 A. Harpans kraft	232
174 B. Liten Ingrid [Ante'n jag kommer bittid' eller jag kommer sent]	234
175. Det bodde en Enka vid salta haf	236
176. Herren på Södervalla-hed [Det bodde en Herre på Södervalla-hed]	237
177. Liten Karin [Och liten Karin tjente på unga kungens gård]	238
178. Präst-folket [Vår Prästefar han hade en så brederten en, en]	240
179. Gutsnaben var Fader Mickel —	242
180. Alldrig såg jag vackrare man — [— — Stod uppå strand, Räckte mig hand]	243
181 A. Pröfningen [Jungfrun hon gick sig söder uppå strand]	243
181 B. Jungfrun gick sig neder —	245
182. Skön Anna [Det bodde sju röfware mellan två land]	246
183. Öl-visa [Klas Wenster min Bror drickom —]	248
184. Jägare-Wisa [Jag gick mig att spatsera Uti en lund så grön]	249
185. Ulfven han sitter på [kyrkekam]	250
186. Och klockarens Hustru —	251
187. [variant till nr 30]	252
188 A. En Wisa jag nu börja —	252
188 B. Wäf-veiså [A veiså jag nå singa vill]	254
189. Ja' gick mi' äut sajnt um —	255
190 A. Ack om jag kunde komma —	256
190 B. Om alla berg och dalar —	258
191. God dag, min kära Flicka (Nisse och Maja-Stina)	259
192. God dag, min käre Nisse! (Maja-Stinas svar)	260
193. Jul-Wisa [Guds Son är född i Betlehem på denna dag]	260
194. Wisa för Alla [... Konung! hvarför gråter du?]	260
195. »Till Fräu A. S. B. fød Ehinger» [gratulationsdikt]	263
196. Bräudä-Värs... [bröllopsdikt 1726]	263
197. Jag kom till dig —	263
198. Min Mor hade gäss —	264
199. Jungfrun gick sig neder [nr 181 B]	264
200. En fogel sitter i — — [nr 23, strof 3]	264
201. Jag fattig päjkä —	264
202. Stajngylpen gärdi bryllaup —	265
203. Fagers Wisa [nr 130 C]	266
204. Skön' Agnete [ber sin moder om lof]	266
205 A. Jag gick mig ut till — — —	269
205 B. [Och in slapp jag i örtagården]	269
206. Att vara allén det är — — —	269
207. Stina Mali — — — [hon spinner ull, Glokatten går och drivver]	270
208. Jag vill ha' Bullens — — —	270
209. Lilla Grå Finskan [Det var en månad, tre veckor för Jul]	270
210. Fyra hela och fyra — —	272
211 A—D. Hare-Visan [det höres så ynkeligt hare-skri]	272
212. Jag var mig en liten [dräng, Skulle till Öland fara]	276
213. Ungersven bad sin käraste — —	278

214. På S:ct Maria Stor-klocka i Wisby	279
215. Ecce novum gaudium	279
216. Tag din lilla pipa — — [nr 31 C]	280
217. Julaftons-Wisa [Goder afton, goder afton! både Herre och fru]	281
218. S:ct Staffus Wisa [nr 44 C]	281
219 A. Katten låg på Ugnen — —	282
219 B. Katt-visan [Kattan låg på ugnen sjuk]	283
220. Liten Ingrid sadlade [gångaren grå — Konung Grammond —]	285
221. Små flickor [sitta i fönstren och fingra band]	285
222. Socker-dållfot —	286
223. Om alla berg och dalar [nr 190 B]	286
224. Andelig Morgonvisa	286
225. Andelig Morgon-Wisa	286
226. Wisa på Gotland (år 1808)	286
227. Wisa [Jag vill väl hos Dig gästa, I fall]	290
228. »Det var en liten Walle-pilt»	292
229. Skråsång från Wisby [Så viljom vi dricka Ravel Barkares skål]	293
230. Fårö-Valsen [Far han kundi kutumi taka]	295
231. »Ute för Falä-bodar»	296
232. »Gubben sitter i brunnen» [nr 113 B]	296
233. Liten Ingrid [nr 174 B]	296
234. All-Valsen A.	296
235. All-Valsen B. — 236. Valle-Pilten [= nr 228]. — 237. Fru Men-	
löshet — — —	297
238. Lit ej på glas — — —	298
239. Och hör I, min svärfar!	299
240. En Snickra-Sqvallra från	300
241. Rätt som en fröken	300
242. Gubben och Källingi [di tållta si' yfvar gärdä]	301
243. Mörk är skogen	302
244. Jungfrun hon bad sin Moder om lof [= nr 29]	302
245. När jag var en lite-bitte pike [... Då »kyffte» jag mig bälte]	302
246. Haren och Hunden [A: Haren och hunden. B: Brimsen han	
brummar]	304
247. Krakusitar på hage-lid	305
248. Fogeln sitar i pärrä	305
249. Rida, rida ranken topp	305
250. Koen gångar uti mossen [B: Jag fattiga Lappman]	306
251. Femton källingar uti en dans	306
252. Gammal Artilleri Visa [Hopp, Kammerater! nu är det jul]	306
253 A, B. Um jag hadde mig an kappe malt	307
254. Hipp lustigt [på den ene foten]	308
255. Visa [nr 134 B]. — 256. Biskop Rydelii Visa. — 257. Lucia-Wisa	308
258. Kära mor tag mig till måg; Jag kan alle handa	308
259. Till Notarien Gustaf Fock. — 260. I bref till mag. L. Lyth. —	
261. Till prosten Fähræus. — 262. Predikanten. — 263. Till	
Kyrkoherden H. L. Gardell	309

264 A. B. Galna Nussä. — 265. Skeppar Gabriel Herlitz. — 266. En vacker Jul-visa (åhr 1736)	310
267. Skomakaredansen. — 268. Snipp, snapp, snorum. — 269. »Köp mig handskar [nr 52, strof 2]. — 270. Wisa [Kratta, kratta klukkarens ball]	311
271. Friese-Mors-Visa	312
272. Jeppe [han hade sig en gammal kärring... uppå Norre]	312
273. Visa [Alla flickor ha' fått man i år]. — 274. Barn-visa [i Lekar]	313
275. Slut-ord vid sago-förtäljning [Sätt han på en sticka]	313
276 A. Bonden körde sig vid — — —	313
276 B. »Krak-veisu»	314
277. Jag är född i Vestergylln	316
278. »Umm ja hadde mi a...» [nr 253 B]. — 279. »Brimmsen» [nr 38 B]	317
280 A. Barn-visa [Klints-Ole spelte piss-Else-dansen]	317
280 B. [Klints-Olle — — —]	318
281 A. Visa [Jag var mig en liten dräng]. — 281 B. Barn-Trall [När jag var mig en liten gosse uti verlden]	318
282. »Jag tror att du galen —» [nr 37 B, str. 12, 13]	319
283. Barn-Visa [Liten dräng, For sig på källare i Klinte]	319
284. Barn-trall [Hå, hå! Nå, nå]	319
285. Vagg-visa [Sof, sof liten Kind!]	319
286. Afsked med Jönköpings Bataljon den 8 juni 1809	320
287. Visa [Krögare har i bränvin]. — 288. Herr Peder och liten Kerstin [nr 78 C]. — 289. Länsmans-Visan [nr 37 B]	320
290. Visa. Här komma de käcka nunnor. — 291. Wisa [God morgon min brudgum]	321
292. Umdöjme yfver de Bryllaupe... [bröllopsdikt 1738]. — 293. Gratulation till en Major. — 294. Spinn, spinn	321
295. Gotlands-Visan. — 296. Gossen från Utbunga i Bunga	322
297. Wisa om 'Alår Sagi (såg-qvarnen) i Rone	322
298. Bonden o. hans käring [Nå gynner lakkä til ote-mal]	324
299. Tiggarn i Bruda-huset	325
300. Sångelek [Sv. Lekar 1, nr 330]. — 301. Skräddare-Wisa	326
302. Wisa. — 303. Jul-Wisa. — 304. Katt-visan [nr 219 B]	326
305. Har-visan [nr 211 B]. — 306. »Krak-Veisu» [nr 276 B]	327
307. Herr Carel [han gångar sig i kammaren in]	327
308. Wisa [Nu är jag bjuden till gästabud Min kära man!]	329
309. Orä kalar [nr 134 C]. — 310 A. Visa [Vör skall äut u akä]	330
310 B. Böi-färdi [Vör skudd äut u aka]	331
311. Gesäll-visa [Måndagen är en frivillig dag]	332
312 A. B. Hör min lilla Sissa — — —	333
313. Visa [Liten bondepiga stod på konungens bro]	334
314. Bevärings-Visa [Nu skall vi Gotlands gossar]	335
315. Visa af Svenskarne... 1808	337
316. Visa (då ryssarne kommo till Gotland 1808)	339
317. Visa (om ryssarne 1808)	339

318. Visa om K. Gustaf III. — 319. Visa [nr 58 B]	340
320. Burs-Mårtens Visor. — 321. Jul-Visa [se nr 172]	341
322. Friare-Visa [Käre Pehr! Som allting väl kan uträtta]	341
323. Brude-rim. — 324. Dans-visa. — 325 A. Visa [Det bodde en Bonde i granngården vår]. — 325 B. Bonde-Brita [I huset hon därma]	342
326. Bröllops-Visa [Tag nu afsked ur vårt lag]	344
327. Menniskans fyra lefnadsregler [Frukta Gud är det förnämsta]	345
328. Vagg-Visa [Jag skall vagga mammas barn]. — 329. Verser	345
330. Tobaks-Visa. — 331—350. Rimmerier m. m.	346
351 A. Barn-trall [Jag skall sjunga en vacker visa]	346
351 B. Locklåt [Säcksoi haddä Gräisar sjau]	346
352. Barn-Visa [Adam i Paradise, Han slagta' sig en liten gris]	346
353. Visa [nr 388, v. 15, 16]. — 354. Jägare-Visa. — 355. Eccho	347
356. Canon. — 357. Visa [nr 17 B]	347
358. Visa [nr 187 B]. — 359. Biskopen i Skara. — 360. Skråsång uti Visby	348
361. Minnes-Vers över Gårds-namnen	349
362. Herr Adelbrand och Lena lilla	349
363. Barn-Visa [Staren sitter på ladutak]	351
364. Barn-Visa [Sof min söta gosse sof!]	351
365 A. Fru Silfver [Fru Dröjenborg in genom dörren såg]	351
365 B. Fru Silfver [Konungen for sig söder under ö]	352
366. Brömsen och flugan [nr 38 C]	354
367. Jaku-Smissen	354
368. Verser på Carlsdag... — 369. Till Källarmästaren.. G. von Schröder	356
370. Afl. Herr J. N. Donners Begravningsdag	356
371. Visa [En visa vill jag skrifva, blott några rader små]	356
372. Klints-Ole [nr 280 B]. — 373. Galna Nussa [nr 264 B]	357
374. Skradare-visa (skomakare-) [Skradare u skomakare — Excel- lente —]	357
375. Bonde-Rim [Vitt Tu stuppa mi' a peipå tobak]	358
376. Tiggars-Visa? [Du danska man...]	358
377. Visa [nr 173 B]. — 378—380. Skål till... Baron Rajalin, m. fl.	359
381—384. [Tillfällighetsdikter till Witthoff, Donner, af Klint o. Ceder- ström]	359
385. Lyckönskan till Brudgummen... Eric Molander [Bröllopsdikt 1774]	360
386. Pratmakerij... dagen för... Herr Eric Molanders och... Helena Bulmerings Bröllops-Festin [Bröllopsdikt 1744]	360
387. Kom, min lilla Sissa, du! [se nr 312 B]	360
388. Nils Olsson	360
389. Gubben och Doctorn [En hare jag skjutit i dalen åt Er]	361
390. Visa [fragment av bröllopsdikt]	362
391. Häst-visa [Kum, vilom vör äutga Bad stäure u sma]	362
392—393. Polska	364
394. Den leila Fäulen [Hä var an gang an leiten fäul]	364

395. Bonde-Verser [Ei Laverse lag]	368
396. Födelsedags-Vers [av P. Wessman]	368
397. Jul-Ramsa el. gamla Jule-lekar	368
398. Samtal millum Rasmus Glammunds... 1771	369
399. Bröllops-Verser ... Hr Johan N:n Luttemans .. giftermål . . .	369
400. Verser med anl. af ... Pehr Vidgrens och ... Mårten Martins ... död	369
401. Andelig Morgon-Wijsa ... 1749	369
402. Visa [melodi till Arw. III. nr 48]	369
403. Polska. — 404. Gabr. Wickmans Visa	370
405. Vimpelen. — 406. Väf-veiså [nr 188 B]	370
407. Gudt rad til mein Dotar	371
408. Correspondence och Sjela vandring. — 409. Visa (Tysk ölvisa) .	373
410. Dä' lejle Päjku	373
411. Lejla Pejku	374
412 A. Prästen och Bondhustrun. — 412 B. Munken och Bondhustrun	374
413—418. [Tillfällighetsdikter till v. Rajalin, Cederström, Säve och Lallerius]	377
419—420. Sjömansvisor	377
421. Skeppar Sjöskum	378
422. Barlast-Visa	378
423. Kärleks-Visa [Det var en gång en flicka, som var skön, fallera!] .	379
424. Gratulation på Lars-dagen. — 425. Dryckes-Visa (Fragment) . .	380
425—429. Till min far (etc.)	380
430. Sjörofvarne. — 431. Stajngylpen gärdi bryllaup	380
432. När som sommaren [begynner och göken han gal]	380
433. Den blodiga sonen. — 434. Sång på Carlsdagen 1819	381
435. Barlast-visa	381
436. Tag ljus i hand. — 437. Hare-Visan [nr 211 A]	382
438. Gässens fröjde-skrik öfver en skjuten Räf	382
439. Vid Hr Baron Rajalins afresa... 440. Skålar i Visby... 441. March	383
442—452. [Tillfällighetsdikter till Apiarie, Säve, Kronprins Oscar, fru Västberg, f. Norby, och Borgm. Grewesmühl]	384
453—459. [Tillf.dikter till Humble, Bolin, Gierler, Schwan]	385
460—469. Tillf.dikter till Schwan, Segerdahl, Stengård, Grewesmühl, Tigerström, m. m.]	386
470—475. [Tillf.dikter till Hejdenberg, Lundsberg, Gazelius, Cramér, Sundberg, Bergman, Laurin och Lyth, m. m.]	387
476. Morgonskrål ... 477. Visa [Lübska skorrar Och muscot-mumma] .	388
478. Till Konung Oscar ... 479. Till Prof.... Spongberg [tillf.dikt.] .	388
480. Flickan och Jägaren [En Jägare gick sig att jaga]	388
481. Gotländsk Vagg-visa [nr 202]. — 482—483. [Bröllopsdikter] . .	389
484. Fortunati Önske-Hatt. — 485. En Söndags-morgon	390
486. Till Erik Nyblæus. — 487. Vis-stump [se nr 254]	390
488. Pojk-rim till Pappa. — 489. Sjelf-inbjudnings-vers	390

490. Gnidsvärds-visan [Ett tusen åtta hundra tretton, uppå Octobris första dag]	390
491. Vid Amiralen m. m. Von Rajalins nedsättning	391
492 A. Gajt-väjsu [Mäjnä Gajtur di ga i skogen]	391
492 B. Wall-låt [Mäjne Gajtur di ga i skogen]	392
Anmärkningar och litteraturhänvisningar	395
Starkare förkortningar	496
Litteratur:	
1. Manuskriptsamlingar	498
2. Tryckt litteratur	499
Ordförklaringar	515
Personregister:	
1. Säves sagesmän	525
2. I visorna behandlade personer	531
Ortnamnsregister	535
Sakregister	538
Register över visornas början och viktigare titlar	546
Efterskrift	557
Innehåll	559